

Till Konstitutionsutskottet

## **Begäran om granskning av uttalanden av finansminister Elisabeth Svantesson i samband med presentationen av en inkomstbaserad arbetslöshetsförsäkring.**

På pressträff 14 februari 2024, där regeringen presenterade reformen en inkomstbaserad arbetslöshetsförsäkring, fick finansminister Elisabeth Svantesson frågan om a-kassan kommer "svälla eller minska totalt sett på statsbudgeten". Hon svarade då, "Inte just med anledning av de här förändringarna, sen är det ju om a-kassan minskar eller ökar i kostnader, det beror på arbetslösheten så klart."

Vi har bett Riksdagens utredningstjänst (RUT) att granska detta påstående. Enligt RUT (Dnr 2024:615) innebär regeringens nya förslag en betydande besparing för staten på 3,6 miljarder kronor.

Förklaringen till skillnaden mellan RUT:s uppgift och finansministerns svar är att RUT har beräknat den statsfinansiella effekten när reformen är fullt genomförd. Finansministerns svar handlar om den statsfinansiella effekten för år 2026, när reformen inte är genomförd för betydande grupper långtidsarbetslösa. Dessa grupper är då kvar i det gamla regelverket.

Anledningen till denna skillnad är att den reformerade arbetslöshetsförsäkringen endast kommer gälla den som blir arbetslös efter att det nya systemet införs, vilket inte sker förrän i slutet av år 2025. Under 2026 kommer således många inte omfattas av regeringens reform, särskilt långtidsarbetslösa. I den förslagna reformen görs också de största försämringarna i ersättning för de med längre arbetslöshetstider. Det innebär att den statsfinansiella effekten för år 2026 blir grovt missvisande för den statsfinansiella kostnaden för respektive regelverk.

Vad arbetslöshetsförsäkringen kostar 2026 svarar därmed inte på frågan vad skillnaden i statens kostnad är för respektive regelverk, den fråga finansministern gett sken av att svara på. Det korrekta svaret är att när förändringen är genomförd innebär det nya regelverket en besparing på 3,6 miljarder för staten. Det är orimligt att tänka sig att finansministern inte känner till detta och därmed måste slutsatsen vara att finansministern avsiktligt lämnat inkorrekta uppgifter och vilselett journalister och väljare.

Konstitutionsutskottet, KU, har i flera ärenden framhållit vikten av att statsråds uttalanden ska vara korrekta. Vidare konstaterade konstitutionsutskottet i sin granskning våren 2012 att objektivitetsprincipen i 1 kap. 9 § RF bl.a. får anses innebära att information som utgår från det allmänna ska vara korrekt, vederhäftig och väl kontrollerad. Jag menar att finansminister Elisabeth Svantesson allvarligt brutit mot att lämna korrekta uppgifter och begär att konstitutionsutskottet granskar detta.

Stockholm den 2024-06-28

Ida Gabrielsson (V)